

se med en anden sag, der verserer ved landsretten, hvilket svarer til stk. 1, nr. 1 og 6, i den gældende bestemmelse. De øvrige muligheder for i dag at henvise fra byret til landsret, jf. den gældende § 226, foreslås således ikke videreført.

*Stk. 1* svarer til stk. 1, nr. 1, i den gældende bestemmelse. Reglen omfatter sager om lovforklning og sager, som i øvrigt angår et principielt retligt spørgsmål. Reglen er fakultativ, således at byretten efter et konkret skøn kan beslutte, om henvisning skal ske, men udgangspunktet vil være, at sager af principiel karakter henvises til landsretten, hvis en part anmoder om det. Henvisning bør dog undlades, hvis sagen uanset sin principielle karakter ikke kan siges at have en sådan generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen eller en sådan væsentlig samfundsmæssig rækkevidde i øvrigt, at sagen bør kunne indbringes for Højesteret som anden instans uden særlig tilladelse. I den forbindelse må det også tages i betragtning, at retten som alternativ til henvisning – i modsætning til i dag – i givet fald vil kunne beslutte, at sagen skal undergives kollegial behandling i byretten, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 (forslag til retsplejelovens § 12, stk. 3).

Sager af principiel karakter er særligt sager, der vedrører lovforklning, eller i øvrigt angår et principielt retligt spørgsmål. Herunder kan f.eks. falde sager om prøvelse af administrative afgørelser, hvis spørgsmålet er, om afgørelsen har fornøden hjemmel i loven. Et sådant hjemmelsspørgsmål vil f.eks. efter omstændighederne kunne opstå, hvis afgørelsen fraviger hidtidig fast praksis. Sager, der vedrører lovforklning, eller i øvrigt angår et principielt retligt spørgsmål, omfatter også sager, der vedrører fortolkning af EU-lovgivning, eller i øvrigt angår et principielt EU-retligt spørgsmål. Tilsvarende gælder sager, hvor der er rejst spørgsmål om fortolkningen af folkeretlige regler, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det vil ikke i sig selv være tilstrækkeligt, at sagens udfald kan få væsentlig betydning for andre end parterne, jf. den gældende § 226, stk. 1, nr. 2, hvis sagen ikke i øvrigt rejser et principielt spørgsmål. Omvendt vil sager, der angår et principielt spørgsmål, ofte have væsentlig betydning for andre end parterne.

Uden for kategorien af sager af principiel karakter falder f.eks. sager, som i det væsentlig beror på en konkret bevismæssig vurdering eller på en skønsmæssig afvejning af en række momenter, hvor denne afvejning er uden vidererækkende betydning. Som eksempler herpå kan nævnes skattesager om tilsidesættelse af en selvstændig erhvervsdrivendes regnskabsgrundlag (de såkaldte skønsmæssige ansættelser) og

sager om, hvorvidt en skatteyder har det som erhverv at handle med aktier, fast ejendom mv. Også i disse sager kan der imidlertid opstå principielle problemstillinger, eksempelvis fordi principperne for domstolenes afvejning af de konkrete momenter, herunder afgørelsen af spørgsmålet om momenternes relevans, vil kunne være retningsgivende i andre sager.

Også sager, der vedrører lovgivning, som er ændret eller ophævet, kan have principiel karakter. Dette skal ses i sammenhæng med, at en domstolsafgørelse f.eks. på skatteområdet om fortolkningen af lovbestemmelser, der er ændret eller ophævet, efter omstændighederne kan have betydning for, om allerede afgjorte sager kan genoptages.

*Stk. 2* svarer til stk. 1, nr. 6, i den gældende bestemmelse. Reglen indebærer, at når en principiel sag er henvist til behandling ved landsretten i første instans efter stk. 1, kan en anden sag, der har sammenhæng med førstnævnte sag, ligeledes henvises til landsretten til behandling i første instans, selv om den anden sag ikke selv er af principiel karakter. Som efter den gældende regel skal der indhentes en udtalelse fra landsretten om, at sagerne mest hensigtsmæssigt kan behandles i forbindelse med hinanden.

Henvisning efter stk. 1 eller 2 forudsætter, at en af parterne anmoder om henvisning til landsretten. Retten kan ikke henvise en sag af egen drift. Det samme gælder henvisning til Handelsretten efter den foreslåede § 227.

Hvis én part anmoder om henvisning til landsretten, mens den anden part anmoder om henvisning til Handelsretten, kan byretten i sagens natur højst imødekomme en af anmodningerne. I denne specielle situation, hvor begge parter anmoder om henvisning, men den ene til landsretten og den anden til Handelsretten, bør byretten som udgangspunkt vælge Handelsretten, hvis fagkundskab til erhvervsforhold har væsentlig betydning for sagen, uanset at landsretten efter forslaget også vil kunne behandle sagen under medvirken af sagkyndige dommere.

I *stk. 3* anføres to undtagelser til muligheden for henvisning til landsretten efter stk. 1 og 2. Det drejer sig for det første om de tilfælde, hvor parterne har aftalt, at sagen skal behandles ved byretten, jf. *1. pkt.* I sådanne tilfælde er henvisning udelukket, medmindre begge parter anmoder om henvisning, idet parterne naturligvis ved en ny aftale kan ændre deres tidligere aftale om byretsbehandling.

Det drejer sig dernæst om de indispositive sager, jf. *2. pkt.*, dvs. sager om ægteskab og forældremyndighed, faderskab, værgemål, prøvelse af administrativt bestemt frihedsberøvelse eller beslutning om adoption